

PRAWO KARNE
PRAWO KARNE SKARBOWE
PRAWO KARNE WYKONAWCZE

Kazusy z rozwiązaniami

Krzysztof Kurowski, Igor Zgoliński

APLIKACJE PRAWNICZE

PRAWO KARNE
PRAWO KARNE SKARBOWE
PRAWO KARNE WYKONAWCZE

Kazusy z rozwiązaniami

Krzysztof Kurowski, Igor Zgoliński

APLIKACJE PRAWNICZE

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 1 lipca 2022 r.

Wydawca
Monika Pawłowska

Redaktor prowadzący
Kinga Zając

Opracowanie redakcyjne
Violet Design

Projekt okładek serii
Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

prawolubni

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujmy prawo i własność
Więcej na www.legalnakultura.pl
Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2022

ISBN 978-83-8286-562-2

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.
Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 728 313 462
e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	11
Wstęp	15
Kazus 1 Przestępstwo kradzieży, fałszowania środków płatniczych, problematyka wymiaru kary oraz zasądzenia odszkodowania z urzędu	17
Kazus 2 Przestępstwo ciągle a ciąg przestępstw na przykładzie występku kradzieży	31
Kazus 3 Kradzież energii elektrycznej	45
Kazus 4 Ciąg przestępstw, mienie znacznej wartości	51
Kazus 5 Nadzwyczajne złagodzenie kary, przestępstwo rozboju	59
Kazus 6 Problematyka prowadzenia pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości	69
Kazus 7 Przestępstwo spowodowania wypadku komunikacyjnego	79
Kazus 8 Przestępstwo spowodowania zdarzenia powszechnie niebezpiecznego oraz niszczenia mienia	87
Kazus 9 Przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	91

Kazus 10	
Formy i stadia popełnienia przestępstwa	99
Kazus 11	
Przestępstwo kradzieży z włamaniem	105
Kazus 12	
Przestępstwo niezgłoszenia upadłości oraz wyłudzenia kredytu i oszustwa	111
Kazus 13	
Przestępstwo składania fałszywych zeznań.....	123
Kazus 14	
Przestępstwa oszustwa, paserstwa oraz problematyka przypadku przedmiotów	133
Kazus 15	
Instytucja współsprawstwa oraz wypadku mniejszej wagi na przykładzie występku rozboju	141
Kazus 16	
Orzekanie w przedmiocie dowodów rzeczowych, kradzież z włamaniem, niszczenie mienia	147
Kazus 17	
Przestępstwo ciągłe i ciąg przestępstw, występkę zgwałcenia i wymuszenia innej czynności seksualnej	153
Kazus 18	
Przestępstwo sutenerstwa	159
Kazus 19	
Podżeganie do przestępstwa	163
Kazus 20	
Wiek a możliwość przypisania odpowiedzialności karnej	167
Kazus 21	
Jedność czynu i zbieg przepisów ustawy na przykładzie przestępstwa narażenia człowieka na niebezpieczeństwo	173

Kazus 22 Zbrodnia zabójstwa a spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, którego następstwem jest śmierć człowieka, oraz zagadnienia dotyczące nieumyślnego spowodowania śmierci	181
Kazus 23 Zgwałcenie a zgwałcenie kwalifikowane	187
Kazus 24 Kumulatywna kwalifikacja prawna, występki naruszenia nietykalności cielesnej, znieważenia oraz czynnej napaści na funkcjonariusza publicznego	201
Kazus 25 Rozbój zwykły a kwalifikowany	209
Kazus 26 Instytucja obrony koniecznej	217
Kazus 27 Spowodowanie wypadku w komunikacji i zaostrenie karalności wobec sprawcy takiego przestępstwa	227
Kazus 28 Udaremnienie lub uszczuplenie zaspokożenia wierzyciela	237
Kazus 29 Instytucja dobrowolnego poddania się odpowiedzialności w prawie karnym skarbowym, względne przyczyny odwoławcze	241
Kazus 30 Charakter prawny wniosku o dobrowolne poddanie się odpowiedzialności	253
Kazus 31 Uporczywe niepłacenie podatku, pojęcie należności publicznoprawnej oraz przedawnienie karalności w Kodeksie karnym skarbowym	259
Kazus 32 Instytucja czynnego żalu a dobrowolne poddanie się odpowiedzialności na przykładzie przestępstwa niewpłacenia pobranego podatku, płatnik i inkasent w Kodeksie karnym skarbowym	267

Kazus 33	
Przestępstwo narażenia na bezpodstawny zwrot podatku	277
Kazus 34	
Przestępstwo przemytu celnego oraz problematyka orzekania środka karnego w postaci przepadku przedmiotów w Kodeksie karnym skarbowym	295
Kazus 35	
Utrudnianie kontroli skarbowej i podatkowej, wypadek mniejszej wagi	305
Kazus 36	
Problematyka kwalifikacji prawnej wystawienia nierzetelnej faktury lub posługiwania się nią	325
Kazus 37	
Uchybienia w prowadzeniu księgi	341
Kazus 38	
Bezprawny przewóz towaru akcyzowego, nieujawnienie przedmiotu lub podstawy opodatkowania, paserstwo akcyzowe	345
Kazus 39	
Wyroby akcyzowe, paserstwo	359
Kazus 40	
Nieterminowa wpłata podatku	363
Kazus 41	
Przepadek przedmiotów nienależących do sprawcy oraz orzeczenie przepadku ich równowartości	371
Kazus 42	
Przemyt celny, popełnienie przestępstwa skarbowego a ograniczona poczytalność	377
Kazus 43	
Proceduralne aspekty postępowania wykonawczego	381
Kazus 44	
Zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności	383

Kazus 45	
Podobieństwo przestępstw w kontekście zarządzenia wykonania kary	385
Kazus 46	
Warunkowe zwolnienie z reszty kary	389
Kazus 47	
Warunkowe zwolnienie a zatarcie skazania	393
Kazus 48	
Elementy wykonywania środka zabezpieczającego	395
Kazus 49	
Ponowne orzekanie w zakresie uchylecia środka zabezpieczającego	397
Przykładowe wzory wyroków	399
Literatura	413
Wykaz orzeczeń	421

WSTĘP

Przychylny odbiór książek pt. *Prawo karne. Kazusy z rozwiązaniami* oraz *Prawo karne. Prawo karne skarbowe. Kazusy z rozwiązaniami*, które wydaliśmy uprzednio nakładem wydawnictwa Wolters Kluwer, skłonił nas do podjęcia kolejnego wyzwania i przygotowania niniejszej publikacji. Bezpośredni wpływ na konieczność wydania konsekwentnego opracowania miał też sam ustawodawca, albowiem w międzyczasie w sposób istotny, a miejscami wręcz diametralny, zmodyfikował przepisy. W tych właśnie realiach powstał zamysł wydania kazusów z zakresu możliwie najszerszej pojętego prawa karnego, opartych na aktualnie obowiązującym stanie prawnym.

Zamysłem naszym pozostawało również kolejne rozbudowanie publikacji, tym razem o prawo karne wykonawcze. Materia regulowana treścią Kodeksu karnego wykonawczego jest duża, stąd – mając na uwadze całokształt opracowania – uznaliśmy za stosowne zaakcentowanie funkcjonujących tam elementów proceduralnych oraz niektórych instytucji związanych z normami prawa karnego materialnego. Materiał został tym samym nie tylko zaktualizowany do obowiązującego stanu prawnego, lecz także wydatnie rozszerzony. Tam, gdzie było to konieczne, poczyniono odpowiednie uwagi w zakresie stosowania norm prawa karnego procesowego. Finalnie powstała więc nowa, odmienna od poprzednich, pozycja wydawnicza, która jest opracowana na płaszczyźnie zmienionego (kilkukrotnie i obszernie) stanu prawnego.

Do rąk Czytelników oddajemy tym samym wszechstronne i zarazem aktualne kompendium z zakresu wiedzy praktycznej oraz teoretycznej. Przedstawia ono główne zasady stosowania przepisów karnych, nie tylko do momentu wydania wyroku przez sąd, ale i na etapie dalszym, wykonawczym. Pozwala na przeanalizowanie całokształtu schematów działania prawa w zaimprovizowanych okolicznościach, przez co wdraża do samodzielnego, swobodnego posługiwania się przepisami prawa karnego. Odnosi się przy tym do najbardziej relewantnych kwestii, które postrzegane bywają odmiennie zarówno w doktrynie, jak i w judykaturze. Z uwagi na swoje *stricte* praktyczne nastawienie książka zawiera nadto wzory różnych odmian wyroków sądów powszechnych.

Trzeba zauważyć, że praktyczne korzystanie z norm prawa karnego jest procesem dość skomplikowanym i potrafi niekiedy przysporzyć problemów nawet prawnikom z wielo-

letnim doświadczeniem. Szczególnie duże trudności sprawia jednak studentom prawa i absolwentom tego kierunku, a zatem osobom, których umiejętności będą weryfikowane na każdym etapie dalszego rozwoju zawodowego. Znajomość zasad działania organów państwowych stosujących prawo jest wszakże dla każdego prawnika najistotniejsza. Niniejsze opracowanie powstało po to, by przyczynić się do lepszego poznania i rozumienia norm *sensu largo* prawa karnego. Będzie zatem przydatne zwłaszcza aplikantom zawodów prawniczych, lecz także absolwentom studiów prawniczych przygotowującym się do egzaminów na aplikację oraz studentom poszukującym pogłębionej wiedzy.

Należy podkreślić, że niniejsza publikacja nie aspiruje do autorytatywnego rozstrzygnięcia poszczególnych zagadnień. Poglądy prawne dotyczące tych samych stanów faktycznych mogą się bowiem znacznie różnić. W praktyce każdy jurysta, czy to adwokat, radca prawny, sędzia, czy prokurator, musi dokonywać własnych wyborów, niekiedy podyktowanych niuansami w interpretacji. Można więc mniemać, że zaproponowane rozwiązania i schematy stosowania przepisów prawa będą budziły dalsze dyskusje, a nawet spory, co jednak wpłynie wyłącznie pozytywnie na finalny efekt procesu edukacyjnego. Temu zaś zwłaszcza ma służyć ta książka. Wypada wyrazić nadzieję, że przystępne wyjaśnienia, które są w niej zawarte, przyczynią się do lepszego zrozumienia i stosowania przepisów z zakresu szeroko pojętego prawa karnego.

Autorzy

Kazus 1

PRZESTĘPSTWO KRADZIEŻY, FAŁSZOWANIA ŚRODKÓW PŁATNICZYCH, PROBLEMATYKA WYMIARU KARY ORAZ ZASĄDZENIA ODSZKODOWANIA Z URZĘDU

Jan K. w dniu 1.07.2021 r. z otwartego samochodu osobowego, zaparkowanego w B. przy ul. M., należącego do nieustalonej osoby, ukradł 100 banknotów o nominale 100 zł każdy.

Po dokładnym obejrzeniu banknotów – w miejscu swojego zamieszkania – zorientował się, iż wszystkie banknoty są podrobione. Postanowił pozbyć się ich w ten sposób, że dnia 2.07.2021 r. zakupił za nie w sklepie RTV w B. telewizor marki Samsung o wartości 3500 zł. Resztę sfałszowanych pieniędzy przekazał w dniu 14.08.2021 r. dyrektorowi Domu Dziecka w B. w postaci darowizny na cele charytatywne.

Obdarowany dyrektor po przyjęciu gotówki i dokładnym obejrzeniu banknotów zorientował się, że są one podrobione. W związku z tym o fakcie podejrzenia popełnienia przestępstwa zawiadomił miejscowo właściwą Komendę Miejską Policji w B., która niezwłocznie wszczęła w tej sprawie dochodzenie.

W toku postępowania ustalono wszystkie okoliczności faktyczne sprawy. W szczególności ujawniono, że papier, z którego wykonano fałszyfikaty banknotów, skradziony został przez nieznaną osobę z wytwórni papierów wartościowych i jego wartość wynosiła 150 zł.

W toku dochodzenia prokurator przedstawił Janowi K. zarzuty popełnienia przestępstw:

- 1) kradzieży pieniędzy w kwocie 10 000 zł na szkodę nieustalonej osoby, tj. czynu z art. 278 § 1 k.k.;
- 2) puszczenia w obieg podrobionych pieniędzy w sklepie RTV w B. oraz w siedzibie Domu Dziecka w B., tj. czynu z art. 310 § 1, art. 312 i 286 § 1 w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Następnie prokurator Prokuratury Okręgowy w B. skierował do właściwego miejscowo Sądu Okręgowy w B. przeciwko Janowi K. akt oskarżenia, zarzucając mu popełnienie przestępstw zgodnie z wydanym wcześniej postanowieniem o przedstawieniu zarzutów.

Po przeprowadzeniu przewodu sądowego Jan K. został uznany za winnego popełnienia:

- 1) przestępstwa kwalifikowanego z art. 278 § 1 k.k., polegającego na kradzieży 100 sztuk sfałszowanych banknotów o nominałach 100 zł każdy;
- 2) przestępstwa kwalifikowanego z art. 310 § 1 i 2, art. 312 i 286 § 1 w zw. z art. 11 § 2 k.k., polegającego na tym, że w dniu 2.07.2015 r. zakupił za wyżej wymienione banknoty telewizor marki Samsung o wartości 3500 zł, zaś resztę sfałszowanych pieniędzy przekazał w dniu 14.08.2021 r. dyrektorowi Domu Dziecka w B. w postaci darowizny na cele charytatywne.

Jednocześnie Sąd Okręgowy w B. wymierzył Janowi K. kary jednostkowe pozbawienia wolności, a następnie w ich miejsce karę łączną 3 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby, zasądził odszkodowanie w kwocie 3500 zł na rzecz właściciela sklepu RTV i w kwocie 6500 zł na rzecz Domu Dziecka w B., zwolnił oskarżonego w całości z zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych. Wyrok nie zawierał innych rozstrzygnięć.

Oceń zasadność wyroku Sądu Okręgowy w B., a także czynności podjęte w toku postępowania przygotowawczego.

Rozwiązanie

W myśl art. 278 § 1 k.k. przestępstwa kradzieży w typie podstawowym dopuszcza się sprawca, który zabiera w celu przywłaszczenia cudzą rzecz ruchomą¹. W związku z tym znamiona przedmiotowe tego występku wyczerpują bezprawny² (bez żadnej do

¹ W nawiązaniu do art. 181 k.c. nie jest możliwa kradzież rzeczy niczyjej.

² Sprawca, który w celu przywłaszczenia zabiera mienie uprzednio zagarnięte przez inną osobę i pozostające w jej władztwie, w zależności od jego wartości może dopuścić się przestępstwa określonego w art. 199, 201 albo 203 k.k. z 1969 r. (obecnie art. 278 § 1 k.k.) (uchwała SN z 19.04.1977 r., VII KZP 3/77, OSNKW 1977/6, poz. 54). Przez zabór rzeczy (w tym pieniędzy) należy rozumieć wyjęcie rzeczy spod władztwa osoby dotychczas nią władającej i objęcie jej we własne władanie wbrew woli osoby nią dysponującej. Władztwo nad rzeczą jako stan faktyczny podlegający ochronie może być pozbawione nawet jakiegokolwiek podstawy prawnej, może mieć nawet charakter nielegalny (postanowienie SA w Katowicach z 13.02.2008 r., II AKp 24/08, KZS 2008/4, poz. 83). „Nie budzi żadnych wątpliwości, zarówno w doktrynie, jak i w orzecznictwie, że rzecz stanowiąca współwłasność jest dla każdego ze współwłaścicieli rzeczą cudzą w rozumieniu art. 120 § 7 k.k. [z 1969 r., obecnie art. 115 § 9 k.k. – przypis I.Z i K.K.]. Tym samym działanie współwłaściciela może prowadzić do odpowiedzialności karnej z art. 204 k.k. [z 1969 r., obecnie art. 284 § 1 k.k. – przypis I.Z i K.K.], jeżeli przybiera postać przywłaszczenia, co ma miejsce wówczas, gdy sprawca podejmuje działania wbrew woli pozostałych współwłaścicieli, czyniąc to w zamiarze włączenia przedmiotu współwłasności do swego majątku odrębnego lub przyjęcia do własnej, wyłącznej dyspozycji” (wyrok SN z 4.06.1998 r., V KKN

tego podstawy i bez zgody właściciela lub osoby, od której rzecz tę zabrano) zabór lub bezprawne przejęcie cudzej rzeczy ruchomej, przedstawiającej wartość materialną, w zamiarze przywłaszczenia.

Rzecz ruchoma jako przedmiot kradzieży opisana została w Kodeksie karnym z zastosowaniem terminologii cywilistycznej. Taki stan rzeczy nakazuje, aby przy interpretacji znamion przestępstwa kradzieży odwoływać się do brzmienia i wykładni tego pojęcia w prawie cywilnym. Na plan pierwszy wysuwa się przepis art. 45 k.c., w świetle którego rzeczami są tylko przedmioty materialne, przy czym, choć wprowadzono podstawowy podział rzeczy na nieruchomości i ruchomości, próżno szukać w Kodeksie cywilnym definicji rzeczy ruchomej. W związku z tym przyjmuje się, że rzeczami ruchomymi są przedmioty materialne niebędące nieruchomościami, których definicję zawiera art. 46 k.c. W literaturze cywilistycznej podkreśla się, że cechą przedmiotu materialnego jest jego samoistność, tzn. takie wyodrębnienie od innych przedmiotów, iż może być on traktowany w obrocie jako dobro będące przedmiotem samodzielny. Podkreśla się także, że rzeczami nie są dobra niematerialne, prawa ani różnego rodzaju energie³.

Należy jednak w tym miejscu zauważyć, iż powyższa cywilistyczna definicja nie wyczerpuje w sposób zupełny sensu pojęcia rzeczy ruchomej w świetle przepisów prawa karnego. Zgodnie bowiem z treścią dyspozycji art. 115 § 9 k.k. „Rzecz ruchomą lub przedmiotem jest także polski albo obcy pieniądź lub inny srodek płatniczy, srodek pieniężny zapisany na rachunku oraz dokument uprawniający do otrzymania sumy pieniężnej albo zawierający obowiązek wypłaty kapitału, odsetek, udziału w zyskach albo stwierdzenie uczestnictwa w spółce”. Na gruncie prawa karnego wykształciła się zatem autonomiczna definicja rzeczy ruchomej, która ze względu na specyficzne zadania penalne tej gałęzi prawa swoim zakresem znaczeniowym obejmuje również polskie i obce srodki płatnicze, papiery wartościowe (weksle, czek, warranty, akcje, obligacje itp.), a także niemieszczące się w ustawowej systematyce papierów wartościowych inne dokumenty uprawniające do otrzymania towaru, płatnego świadczenia lub udziału w zyskach, jak np. certyfikaty depozytowe, akredytywy, bilety uprawniające do płatnego świadczenia⁴.

220/97, Prok. i Pr.-wkł. 1999/1, s. 3). „Kradzież rzeczy wchodzących w skład wspólnego majątku małżonków polega na wyjęciu tych rzeczy spod wspólnego władztwa i rozporządzeniu nimi jak własnymi wbrew woli współmałżonka i bez zamiaru zwrócenia” (wyrok SA w Krakowie z 30.12.1999 r., II AKA 223/99, KZS 2000/1, poz. 27). Por. także wyrok SN z 18.12.1998 r., IV KKN 98/98, Prok. i Pr.-wkł. 1999/7–8, s. 5; R. Balicki i in., *Encyklopedia prawa*, red. U. Kalina-Prasznic, Warszawa 2007, s. 337.

³ Uchwała SN z 26.11.2003 r., I KZP 21/03, OSNKW 2004/1, poz. 1; I. Ignatowicz, *Prawo rzeczowe*, Warszawa 1986, s. 16 i 17; M. Budyn, M. Kulik, *Glosa do wyroku SA w Lublinie z 9.12.2002 r., II AKA 306/02*, WPP 2004/4, s. 146; W.J. Katner [w:] B. Giesen i in., *Kodeks cywilny. Część ogólna. Komentarz*, red. M. Pyziak-Szafnicka, LEX 2009, art. 45 k.c.

⁴ A. Wąsek, *Kodeks karny. Komentarz do części szczególnej*, Warszawa 2005, art. 278 k.k.

Nie mieszczą się natomiast w zakresie znaczeniowym pojęcia rzeczy ruchomej wyodrębnione z przyrody przedmioty materialne, które nie posiadają w legalnym obrocie towarowym żadnej wartości ekonomicznej (np. dowody osobiste, dyplomy). Nie znaczy to jednak, iż pozostają one poza ochroną prawa karnego w znaczeniu *sensu largo*. Widząc ich zasadniczą rolę dla prawidłowego funkcjonowania mechanizmów społecznych, ustawodawca zagwarantował tutaj odrębną ochronę, czego przejawem są unormowania zawarte chociażby w art. 275 oraz 276 k.k. czy art. 126 k.w.

W doktrynie i praktyce prawa karnego wykształciła się teoria tzw. czynów przepoławionych. Opiera się ona *in genere* na założeniu, że popełniany przez sprawcę czyn o określonych znamionach w zależności od stopnia szkodliwości społecznej z woli ustawodawcy raz będzie kwalifikowany jako występęk, a innym razem jako wykroczenie. Warunkiem zaistnienia tej konstrukcji jest oczywiście istnienie w obrocie prawnym czynu, który stanowiłby odbicie określonego typu przepięstwa z części szczególnej Kodeksu karnego. Taką zbieżność można zaobserwować na przykładzie przepięstwa kradzieży. Warunkiem *sine qua non* możliwości wyczerpania przez sprawcę znamion przedmiotowych tego występku jest bowiem wartość ekonomiczna cudzej rzeczy ruchomej będącej przedmiotem wykonawczym. Zgodnie bowiem z art. 119 § 1 k.w. wykroczenia dopuszcza się ten, „Kto kradnie [...] cudzą rzecz ruchomą, jeżeli jej wartość nie przekracza 500 złotych [...]”. W związku z tym kwota 500 zł wyznacza granicę, za pomocą której ustawodawca oddzielił od siebie przepięstwa i wykroczenia przeciwko mieniu.

Występęk z art. 278 § 1 k.k. może być popełniony tylko umyślnie, co praktycznie oznacza, że jego sprawca zabiera cudzą rzecz ruchomą w celu przywłaszczenia, tj. włączenia owej rzeczy do swego majątku, z trwałym pozbawieniem władztwa nad nią dotychczasowego jej właściciela⁵. Ze względu na fakt, iż sprawca kradzieży musi działać „w celu przywłaszczenia”, przepięstwo to trzeba zakwalifikować do grupy tzw. przepięstw kierunkowych. Dla ich popełnienia konieczne jest, aby sprawca ukierunkował swoje działanie na osiągnięcie określonego celu – w tym przypadku jest to przywłaszczenie cudzej rzeczy ruchomej. Sprawca musi zatem działać z wyraźnie skonkretyzowanym zamiarem, tzw. *dolus coloratus*, któremu zostają podporządkowane wszelkie przedsiębrane przez niego czynności, służące realizacji jego bezprawnego zamierzenia. Niezbędne jest tu więc wykazanie, że sprawca miał świadomość znaczenia swojego działania, tzn. tego, iż zmierzał do przywłaszczenia rzeczy i jednocześnie chciał przywłaszczyć sobie cudzą rzecz ruchomą⁶. Tym samym niemożliwe jest popełnienie przepięstwa kradzieży z zamiarem ewentualnym, gdy sprawca jedynie godzi się, że podjęte przez niego czynności mogą doprowadzić do zabrania cudzej rzeczy ruchomej, i jest mu to obojętne⁷.

⁵ Wyrok SN z 17.02.1989 r., V KRN 280/88, OSNPG 1989/8, poz. 94.

⁶ Wyrok SN z 5.05.1999 r., V KKN 406/97, Prok. i Pr.-wkł. 2000/4, s. 6.

⁷ A. Barczak-Oplustil i in., *Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz*, t. 3, red. A. Zoll, LEX 2006, art. 278 k.k.

Chęć osiągnięcia korzyści majątkowej przez sprawcę nie należy do znamion przestęstwa kradzieży. Analogiczny pogląd został wyrażony w uzasadnieniu do Kodeksu karnego z 1932 r. Twórcy tego Kodeksu, analizując pojęcie przywłaszczenia, nie wspominali o zamiarze wzbogacenia się albo zamiarze osiągnięcia korzyści. Ich zdaniem „Wzbogacenie się albo korzyść majątkowa w przypadku kradzieży mogą być uważane za skutek działania przestępnego, skutek bynajmniej zresztą niekonieczny, albowiem kradzież nie przestanie być kradzieżą także wówczas, gdy sprawca zabiera cudze mienie, aby je oddać trzeciej osobie, albo je zużyć na zaspokojenie natychmiastowej potrzeby, tak więc, aby postępować z tą rzeczą, jak może postępować tylko właściciel, tj. aby ją sobie przywłaszczyć”⁸.

Na zakończenie tej części rozważań należy wskazać, że w przypadku przestęstwa kradzieży działanie sprawcy należy uznać za ukończone z chwilą, gdy sprawca zawładnął rzeczą, objął ją w swoje posiadanie, bez względu na to, czy zdołał następnie urzeczywistnić zamiar rozporządzenia tą rzeczą jako swoją⁹. W związku z tym stopień utrwalenia władztwa nad tą rzeczą ruchomą, dalsze jej losy oraz dalsze zamiary sprawcy względem niej są obojętne z punktu widzenia oceny prawnej czynu pod kątem wyczerpania znamion art. 278 § 1 k.k.¹⁰

Mając powyższe na względzie, należy wskazać, że Jan K. formalnie wyczerpał znamiona wystętku lub wykroczenia kradzieży. Z treści kazusu wynika bowiem, iż w sposób bezprawny zabrał z samochodu należącego do nieznanego osoby 100 sztuk banknotów o nominale 100 zł każdy. Celem jego działania było bezprawne wejście w posiadanie tych rzeczy ruchomych.

W dalszej kolejności należy rozpatrzyć, jaki wpływ na odpowiedzialność Jana K. miał fakt, że ukraść fałszowane pieniądze. W zasadzie jedynym warunkiem przypisania odpowiedzialności za popełnienie wystętku spenalizowanego w art. 278 § 1 k.k. jest jednoznaczne określenie, czy fałszowane banknoty miały jakkolwiek wartość materialną, a tym samym, czy można było zaliczyć je do grupy rzeczy ruchomych. Znakami pieniężnymi Rzeczypospolitej Polskiej są banknoty i monety opiewające na złote i grosze. Znaki pieniężne emitowane przez Narodowy Bank Polski są prawnymi środkami płatniczymi na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej. Fałszywe znaki pieniężne podlegają zatrzymaniu bez prawa do zwrotu ich równowartości. (art. 31, 32 i 35 ust. 1 ustawy z 29.08.1997 r. o Narodowym Banku Polskim, Dz.U. z 2022 r. poz. 492). Z powyższego wynika, iż obowiązuje kategoryczny zakaz zrównywania wartości nominalnej fałszowanych pieniędzy z pieniędzmi autentycznymi, wyemitowanymi przez Narodowy Bank

⁸ Uchwała SN z 23.04.1998 r., I KZP 1/98, OSNKW 1998/5–6, poz. 23; J. Wojciechowski, *Analiza pojęcia zaboru jako element kradzieży mienia*, „Zeszyty Naukowe UMCS” 1970/16; Komisja Kodyfikacyjna Rzeczypospolitej Polskiej. Sekcja Prawa Karnego, *Projekt Kodeksu Karnego. Uzasadnienie Części Szczegółowej*, t. 5, z. 4, Warszawa 1930, s. 216–217.

⁹ Wyrok SN z 21.01.1985 r., II KR 311/84, OSNPG 1985/8, poz. 110.

¹⁰ Wyrok SN z 11.01.1988 r., II KR 343/87, OSNKW 1988/7–8, poz. 55.

Książka jest zbiorem blisko 50 kazusów z zakresu prawa karnego: materialnego, procesowego, skarbowego oraz wykonawczego, wraz z obszernymi odpowiedziami.

Opracowanie pozwala na analizę schematów działania prawa w konkretnych okolicznościach. Dzięki temu czytelnik nauczy się samodzielnego, swobodnego posługiwania się przepisami *sensu largo* prawa karnego. Publikacja odnosi się przy tym do najbardziej istotnych kwestii, które wywołują odmienności interpretacyjne zarówno w doktrynie, jak i judykaturze.

Do wszystkich kazusów z zakresu prawa karnego materialnego oraz skarbowego dołączone zostały m.in. projekty sentencji wyroków:

- skazującego,
- uniewinniającego,
- z nadzwyczajnym złagodzeniem kary,
- warunkowo umarzającego postępowanie.

Publikacja będzie przydatna nie tylko aplikantom zawodów prawniczych, lecz także absolwentom studiów prawniczych przygotowującym się do egzaminów na aplikacje oraz studentom poszukującym pogłębionej wiedzy z przedmiotowej tematyki.

Krzysztof Kurowski – asystent sędziego w Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy, autor publikacji naukowych z zakresu prawa karnego materialnego oraz postępowania karnego.

Igor Zgoliński – doktor habilitowany nauk prawnych, profesor nadzwyczajny Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy; sędzia Sądu Najwyższego; wykładowca Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury w Krakowie; autor około stu publikacji naukowych z zakresu prawa karnego materialnego, skarbowego, wykonawczego, postępowania karnego oraz aksjologii prawa; współautor komentarzy do Kodeksu karnego, Kodeksu karnego wykonawczego i Kodeksu karnego skarbowego.

Kup e-book i czytaj
w aplikacji Smarteca

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA: 801 04 45 45
ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL
WWW.PROFINFO.PL

